

LOUŇOVICKÝ ZPRAVODAJ

Vydává obecní úřad Louňovice ■ Listopad 2008 ■ Cena 10 Kč

4/2008

Z malování na návsi

ÚVODNÍK

Rok poté

Zhruba před rokem touto dobou vrcholily oslavy 600 let od první písemné zmínky o naší obci, akce střídala akce a bylo vynaloženo i nemalé množství finančních prostředků na jejich zajištění. Myslíme si proto, že není na škodu se podívat s odstupem času na rok, který od té doby uplynul, zjistit jak žijí Louňovice v obyčejném roce, co z loňských premiér má pokračování a jak vnímáme věci, které se nám loni zdály třeba zbytečné, nákladné či nedůležité. Nebudu se zabývat vším, co se loni událo, ale i následující výčet bude zajímavý.

Myslím, že si už nikdo nedovede představit poledne bez zvuku zvonu a večerní zvoníčku bez osvětlení, nebo Horní náves bez Kamenického skanzenu či sjezd z Kutnohorské do oblasti nové výstavby na II. hrázi bez nově upravené křižovatky „Y“. Stejně tak se staly absolutní samozřejmostí informační tabule na naučné stezce. Všechny tyto věci, stejně tak jako spolupráce s arch.

Hájkem v Komisi pro rozvoj obce či pořízení praporu, měly zastánce i celou řadu oponentů. Život v obci by se jistě bez všech těchto věcí obešel, ale naše vesnice by byla velmi ochuzena o zajímavosti, které jí dávají tvář a které přetrvávají dlouhá léta. To, že naše obec je dobře vnímána nejen místními, ale i širší veřejností se ukázalo při vyhodnocení krajského kola soutěže o vesnici roku, kde jsme obdrželi diplom a uznání za všestranný rozvoj obce a při vyhodnocení celostátní soutěže Cesty městy, kde uspěla realizace projektu křižovatky „Y“.

Velmi si ceníme toho, že všechny akce pro naše nejmenší a řada kulturních premiér loňského roku měly pokračování i v tomto roce. Potěšitelná je aktivita při výstavbě sportovního a odpočinkového plácku nově vzniklého sdružení Sportklub Louňovice, které sdružuje většinou nové obyvatele Louňoviček. Radost jsme si udělali i instalací kříže na místním hřbitově spojenou s dokon-

čením vsypové loučky a středové cesty. Na všech těchto věcech se podílela celá řada z vás a velmi vám za vaši pomoc a dary děkujeme. Poděkování patří i řadě lidí bydlících jinde. Když jsme hledali kámen k lavičce na „Y“ zajistila a osadila ho zdarma firma Šmíd ze Svojetic. Podobně Kamenictví Jordán ze Srbsína dodalo desku na stůl pro Sportklub. Okruh přátel naší obce je široký a jsme tomu rádi.

Na druhé straně se stále nepodařilo dotáhnout ke zdárnému konci napojení nových vrtů na vodu a posílit tak náš vodovodní systém. Skluz v termínu realizace nabírá 2. a 3. etapa plynofikace a na řešení čeká i řada dalších věcí, které nás trápí. Shrnuto a potvrzeno: Louňovice v roce 601 žijí svými radostmi a starostmi a snaží se, aby nám tu společně bylo příjemně.

Pavel Čadil

INFORMACE OBECNÍHO ÚŘADU

Informace z jednání zastupitelstva obce - srpen-říjen 2008

Přes veškerou snahu se doposud nepodařilo pokročit v jednání o připojení dalších zdrojů vody, a tak byla obec po celou letní sezónu zásobována pouze ze dvou provozuschopných vrtů. Občasný nedostatek vody byl řešen navážením cisteren, celkem 68 ks. Věříme, že do začátku příštího letního období se podaří situaci vyřešit.

Po dokončení I. etapy plynofikace se celé léto s plynárenskou společností hledalo oboustranně přijatelné řešení na pokračování prací, a při jednání dne 10. 10. jsme dosáhli dohody. Pokud jednatelé SČP Net tuto dohodu odsouhlasí, bude v příštím roce celá plynofikace obce dokončena i když náklady proti původní smlouvě z roku 2005, budou pro obec znamenat navýšení o zhruba 5 mil. Kč, a tím i nutnost získání bankov-

ního úvěru. Bylo realizováno rozšíření místního rozhlasu do míst nové zástavby bezdrátovým systémem. Začátkem října bylo na ČOV spuštěno zařízení na odstraňování fosforu z odpadních vod a naše čistíčka tak splňuje všechny požadované parametry.

Na OÚ proběhly kontroly finančního úřadu na čerpání dotací v minulých letech:

- na 5. a 6. etapu kanalizace, kde jsme čerpali i prostředky poskytnuté z fondů EU – bez závad
- na stavbu věžového vodojemu – menší problém s nedodržením termínů vinou dodavatelské firmy Ready.

Další kontrola byla ze SÚJB (Stát. ústav pro jadernou bezpečnost) a byla zaměřena na tři oblasti v zásobování

vodou:

- kvalitu vody dodávané spotřebitelům
- bez závad
- ochranu obsluhy úpravny před zářením – povolené množství hodin není překročeno
- koncentraci radioaktivních látek v prací vodě z filtrů a její vypouštění na ČOV – byly odebrány vzorky a po rozboru výsledků bude kontrola dokončena.

Obec uspěla v krajském kole soutěže o vesnici roku a v celostátní soutěži dopravních projektů – bližší podrobnosti jsou v následujících článcích. Je zadáno vypracování projektu na infrastrukturu lokality Střed, projekt na Dům seniorů je ve stavebním řízení.

pč

ÚČAST A HLASOVÁNÍ V LOUŇOVIČÍCH VE VOLBÁCH DO ZASTUPITELSTVA STŘEDOČESKÉHO KRAJE

Počet oprávněných voličů: 577

Účast: 52 %

Počet platných hlasů: 300

Výsledky seřazeny podle počtu hlasů, respektive při rovnosti hlasů podle čísla kandidátní listiny:

Strana č. 47 – Občanská demokratická strana – 173 hlasů

Strana č. 48 – Česká strana sociálně demokratická – 59 hlasů

Strana č. 9 – Nezávislí starostové pro kraj – 18 hlasů

Strana č. 18 – Strana zelených – 17 hlasů

Strana č. 5 – Středočeši – 8 hlasů

Strana č. 1 – Komunistická strana Čech a Moravy – 6 hlasů

Strana č. 35 – Koalice pro Středočeský kraj – 5 hlasů

Strana č. 42 – Volte pravý blok – 4 hlasy

Strana č. 53 – Dělnická strana – 4 hlasy

Strana č. 27 – Národní strana – 3 hlasy

Strana č. 32 – Strana zdravého rozumu – 1 hlas

Strana č. 37 – Strana důstojného života – 1 hlas

Strana č. 54 – Konzervativní koalice – 1 hlas

VÝZVA K PODPISU PETICE ZA VÝSTAVBU PŘELOŽKY KUTNOHORSKÉ SILNICE

Z iniciativy obcí, které jsou dotčeny mimořádně zvýšeným dopravním zatížením po Kutnohorské silnici se uvažuje o tom, že do plánu rozvoje dopravní

infrastruktury by měla být zařazena výstavba obchvatu Říčan, Mukařova, Louňovic a části Vyžlovky. Nová trasa by vedla severně od dotčených obcí, a to poli

a lesy mimo další obce. Petice na podporu této přeložky je vystavena na Obecním úřadě a je jistě v zájmu všech občanů Louňovic připojit k ní svůj podpis.

ROZVOJ OBCE – KOUPELNOVÉ STUDIO

V srpnu 2006 obec uveřejnila záměr prodeje pozemku o výměře cca 3000 m² v Louňovičkách na I. hrázi u hlavní silnice pro využití na podnikatelské aktivity, nerušící výrobu, služby, s možností bydlení v souladu se schváleným Územním plánem obce Louňovice. V lednu 2007 se objevil vážný zájemce pan Roman Černý, se záměrem výstavby koupelnového studia a v květnu 2007 byla zaregistrována kupní smlouva.

V květnu 2008 bylo vydáno stavební povolení na stavbu koupelnového studia podle typové dokumentace – ocelová hala fy PKD s. r. o. Dačice a zahájeny stavební práce.

Od ledna 2009 by měl být zahájen provoz. Bude se jednat o vzorkovou prodejnu obkladů, dlažby a sanitární techniky, maloobchod a velkoobchod. Počet zaměstnanců se předpokládá 3–5.

Severní část pozemku bude oplocena a hranice osázena vhodnou zelení. Jižní část pozemku směrem k hlavní silnici

zůstane otevřená pro zákazníky. Zavážení skladu bude zajišťováno z východní strany menšími nákladními

automobily typu Avia. Mezi pozemkem koupelnového studia a hlavní silnicí bude zbudován chodník.

mb

DOPRAVNÍ OPATŘENÍ NA KŘÍŽOVATCE LOUŇOVICE II. HRÁZ

Na obecní úřad Louňovice přicházejí různé reakce, dotazy i kritiky na instalaci dopravních opatření v Louňovicích před křižovatkou na II. hrázi pod kopcem „Poštolka“.

K instalaci měření rychlosti bylo přistoupeno na základě mnoha výzev a žádostí ze strany občanů nové lokality u lesa, kde je v současnosti téměř 50 nově postavených rodinných domů a další jsou ve výstavbě. Jízda z kopce „Poštolka“ svádí řidiče k překračování předepsané rychlosti, a tak se stává odbočování i najíždění na hlavní silnici na křižovatce II. hráz skutečně riskantní záležitostí. Obě křižovatky v Louňo-

vicích, na I. i II. hrázi, mají zaznamenané smrtelné úrazy právě z důvodu nepřiměřené rychlosti projíždějících vozidel, nehledě na množství dopravních nehod. Mezi oběma křižovatkami motoristé projíždějí uzavřenou obcí, tedy zde přirozeně platí omezení rychlosti na 50 km/hod. Z tohoto pohledu se nově provedenými opatřeními nic nezpřísnilo a nová dopravní opatření si pouze vynucují dodržování pravidel silničního provozu. Přesto bylo s Policií ČR, ŘSD i s odborem dopravy MěÚ Říčany případné zvýšení rychlosti mezi II. a I. hrázi na 70 km/h projednáváno, ale všemi třemi orgány striktně odmít-

nuto. V tomto úseku 780 m je pouze cca 160 m bez zástavby. Chybí tady chodník, tudíž všichni zde bydlicí obyvatelé musí pro pěší chůzi využívat vozovku či krajnici.

K upozorněním, že ukazatel rychlosti informuje řidiče příliš pozdě, bylo zjištěno přímo u dodavatele tohoto zařízení, že úsek měření je dán výrobcem a nelze jej měnit.

Instalovaná dopravní opatření před křižovatkou na II. hrázi pod Poštolkou jsou důležitá a potřebná pro ochranu zdraví, životů a majetku našich občanů.

mb

HLÁŠENÍ MÍSTNÍHO ROZHLASU

Informovanost občanů v Louňovicích je kromě jiného zajišťována také místním rozhlasem. Mnozí se mohou pousmát, že šíření informací pomocí místního rozhlasu je přežitkem. Jenomže každý nemá možnost připojení na internet, aby tam denně sledoval novinky z dění v obci. Kdo z nás si denně chodí pročítat zprávy na vývěsních tabulích? Jednoznačně se osvědčilo, že místní rozhlas má i dnes důležitou roli. Jak aktuálně připomenout třeba očkování psů, veřejné zasedání, sportovní nebo kulturní akce? Jak co nejdříve vyhlásit výsledky voleb? A nechceme domýšlet případné krizové situace, kdy je zapotřebí co nejrychleji žádat o pomoc občany. Na to poukazuje náš článek

o „pátrací akci“.

Třebaže se ještě stále vyskytují místa, kde není úplně dobrá slyšitelnost, lidé zaregistrují, že by měli něco vědět a nějakým způsobem si to zjistit. Špatná situace byla zejména Louňovičkách na I. i II. hrázi, kam nebyl místní rozhlas vůbec zaveden.

To všechno byly důvody, proč bylo rozhodnuto o rozšíření místního rozhlasu do všech obydlených částí obce i do těch, co jsou teprve ve výstavbě. Zvolila se moderní bezdrátová technologie, ovládaná pomocí počítače. Za dodavatele byla ve výběrovém řízení vybrána firma TECHSONIC Jiří Křenek, Zaso- vá, Valašské Meziříčí. Podmínkou zastupitelů pro realizaci této akce bylo

získání dotace, kterou se podařilo zajistit v letošním roce z Programu obnovy venkova ve výši 127 300 Kč. Do celkové výše nákladů 397 627 Kč tedy obec investovala 270 327 Kč.

Tak jsme mohli ve dnech 23. a 24. července 2008 zaregistrovat zkoušení místního rozhlasu, poprvé po celých Louňovicích. Možná bylo příliš hlasité, možná výběr hudby nebyl nejšťastnější. Za to se omlouváme. Na základě upozornění byla okamžitě zajištěna náprava. O to více nás mrzí, že během jednoho týdne bylo úmyslně poškozeno jedno stanoviště v ulici Ke Kamení. Věříme, že to byl případ ojedinělý a případná další nespokojenost se bude příš- tě raději řešit na obecním úřadu.

mb

CZECH POINT

Obec Louňovice se zapojila do projektu Czech POINT neboli Českého Podacího Ověřovacího Informačního Národního Terminálu. Co tento systém nabízí a znamená pro občany? Je to významný a užitečný projekt pro občany, který slučuje vyřízení některých agend státní

správy, což občané a podnikatelé potřebují v běžném životě. Nebude nutné dlouhé čekání na úřadech a zdlouhavé cestování za výpisy, vše bude možné vyřídit jednoduše v místě bydliště. Co bude možné vyřídit? Terminál je asistovaným místem výkonu veřejné správy, kde každý člověk může získat všechny informace o údajích, které o něm vede stát v centrálních registrech a kde bude moci také učinit jakékoliv podání ke státu. Nyní jsou to především výpisy

z Katastru nemovitostí, Obchodního i Živnostenského rejstříku, Rejstříku trestů. Bude možné i Podání v rámci Registru živnostenského podnikání. Živnostníci tak budou mít umožněno podání k ohlášení živností a změn v Registru přímo na Czech POINT.

V obci Louňovice bude tento systém spuštěn do konce tohoto roku. Jeho spuštění zjistíte při vylepení níže uvedeného loga na obecním úřadě.

dk

Ze života obce

Vesnice roku

Za účasti místopředsedy vlády Jiřího Čunka a ministra Petra Gandaloviče proběhlo v Petrovicích u Sedlčan 24. 7. 2008 vyhodnocení krajského kola soutěže o vesnici roku. Po naší loňské premiérové účasti, kdy jsme obdrželi ocenění za místní knihovnu jsme

s napětím očekávali jak dopadneme letos. Konkurence byla velice tvrdá, krajského kola se zúčastnilo kolem padesáti obcí a jak prohlásil předseda hodnotitelské komise Antonín Podzimek, až na nepatrné výjimky nebylo slabých. Dobrá příprava i zkušenosti z loňského roku nám pomohly na bodované místo. Louňovice obdržely z rukou

středočeského hejtmána Petra Bendla diplom „Za všestranný rozvoj“ spojený s premií 40 tisíc Kč. Ještě lepší umístění, třeba i na celostátní úrovni s podstatně vyšší premií však pro nás visí pořád hodně vysoko. Celkovým vítězem ve Středočeském kraji se staly již zmiňované Petrovice.

pč

Z návštěvy soutěžní komise

Cesty městy – křižovatka „Y“ se líbila

**NADACE
PARTNERSTVÍ**

Na sedmém ročníku celostátní soutěže projektů zaměřených na zklidnění dopravy a řešení dopravní problematiky nazvaném „Cesty městy“, který pořádala Nadace Partnerství, Škoda Auto a Ministerstvo dopravy ČR – BESIP uspěl náš projekt realizovaný podle návrhu Ing. arch. Hájk a Ing. Seinera.

V kategorii sídel do 3000 obyvatel získal první místo. Celkem ve všech kategoriích soutěžilo dvacet projektů a i když jsme v naší kategorii byli samotní, vzbudil pozornost a podle hodnotitelské komise zaslouženě i finanční premii 20 tisíc Kč. Vyhodnocení proběhlo u vítěze loňského kola

města Šternberk, v areálu hradu. Poděkování patří všem, kdo se o realizaci projektu zasloužili stejně jako sponzorům soutěže.

„Řešení bylo realizováno podle architektonického návrhu a plní zároveň výraznou dopravně zklidňující funkci. Vzniklo tak originální a esteticky přitažlivé veřejné prostranství.“ popsal Radek Patrný z Nadace Partnerství a dodal, že více informací o soutěži je k dispozici na

www.nadacepartnerstvi.cz/cestymesty.

pč

HUMANITÁRNÍ SBÍRKA

Ve dnech 10. a 11. října uspořádal Obecní úřad Louňovice ve spolupráci s Diakonií Broumov již pravidelnou podzimní sbírku ošacení, látek a příkrývek. Opět se sešlo mnoho krabic a pytlů, které následující týden byly převezeny do Broumova, aby šatstvo a další věci po protřídění posloužily sociálně potřebným. Děkujeme všem dárcům.

eb

Kříž na našem hřbitově

V sobotu 20. září 2008 byl slavnostně mukařovským farářem p. Bielikem vysvěcen NÁŠ kříž. Přestože počasí moc nepřálo, sešlo se nás skoro 60. Akt proběhl důstojně.

Již v minulých číslech jste byli informováni o probíhající sbírce, o úpravách a přípravách. Myslíme si, že dobrá věc se podařila, zejména když si přečtete článek v rubrice z „Historie obce“, jak to v Louňovicích s křížem bylo. Takže

po více než po 50 letech jsme se konečně dočkali, že kříž i u nás stojí jako „symbol“. Zároveň s jeho pořízením a instalací proběhly na hřbitově úpravy cest, aleje, laviček a vysypové loučky.

Na kříž bylo vybráno z vašich darů bezmála Kč 21 000. Vlastní výroba kříže a doprava stála Kč 13 200,-, mosazná destička a vyrytí Kč 700,-.

Za zbylou částku byly částečně hrazeny náklady na řetěz a sloupky okolo vsy-

pové loučky, kámen a kotvení pod vlastní kříž.

Další náklady na úpravu hřbitova (obrubníky a materiál na cesty včetně dopravy, stavební technika, likvidace prořezaných stromů atd.) zhruba ve stejné výši hradila obec.

Na celé akci se svou dobrovolnou prací podílela zdarma řada Louňováků a přátel obce, za což jim patří náš dík.

bu+pč

Malování na návsi

Opět po roce se Horní náves zaplnila spoustou nádherných kreseb. Poslední prázdninovou neděli totiž děti dostaly příležitost křídami pokreslit celé prostranství před hotelem Hubert. Počasí nám přálo, takže akce se zúčastnilo

ohromné množství malby chtivých umělců. Bylo opravdu na co se dívat. Na asfaltu se vznášeli okřídlení pegasoové, motýlci, ptáci a berušky. Našly se zde i zelené žabky, moderní auta a překrásné princezny.

Ještě několik dní poté zářila Horní náves barvami a ten kdo po ní přešel, nebo přejel třeba na kole, mohl tou nádhrou potěšit své očko.

eb

Uklid'me svět a Louňovice IV

Již počtvrté se u nás v Louňovicích sešlo několik nadšenců, kterým není lhostejné prostředí ve kterém žijí. Akce probíhala na dvou místech zároveň. V Louňovicích

se uklízel les v okolí volejbalového hřiště vedle Horáku. Od hřiště pak sběr, převážně skleněných lahví, pokračoval směrem dolů k čističce odpadních vod.

Dokonce se podařilo uklidit i břehy a okolí rybníka Požár. V Louňovičkách se pustili do lesa v okolí sportoviště a pak podél pole.

eb

Drakiáda

Drakiáda se letos vydařila. Nejen, že byla velmi vysoká účast, ale přálo počasí. Krásný podzimní den byl doprovo-

zen příjemným větrem, takže dráčci litali vysoko i těm méně zkušeným. O překvapení a odměny pro účastníky

nebyla nouze, a tak děti i dospěláci prožili hezké odpoledne. Za rok na shledanou.

rč

Příběh o pátrací akci se šťastným koncem

V neděli 27. července v podvečer jsme mnozí zaslechli hlášení místního rozhlasu, že se ztratila 8letá holčička. Maminka ji zanechala asi v 16.15 hodin na chvíli na dětském hřišti na Zvoníčce, když odběhla nakojit jejího mladšího bratříčka do chaty hned naproti, a pak ji tam nenašla. Prohledala okolí Zvoníčky i chatu, ptala se kolemjdoucích, u sousedů, a nic. A tak obecní úřad vyhlásil pátrání a požádal místním rozhlasem asi v 17.30 o pomoc všechny ochotné spoluobčany. Zmizení

děvčátka bylo nahlášeno i na Policii ČR. Maminka popsala oblečení holčičky a během chvilky se zapojili do pátrání dospělí i mládež, motorizovaně, na kolech i pěšky. Paprskovitě byli rozesíláni na všechny strany od obecního úřadu, ptali se kolemjdoucích, ale marně. Při druhém hlášení místního rozhlasu v 18.30 hodin přijeli konečně policisté. Najednou jsme venku zaslechli radostnou zprávu: „Holčička se našla!“, a tak se pátrání okamžitě odvolalo. A jak se to všechno stalo?

Jedna louňovická babička byla na hřišti se svým vnoučkem a bez zlého úmyslu vzala holčičku s sebou na procházku. U Louňováku našli kotátko a úplně zapomněli na čas. Až to druhé hlášení místního rozhlasu zaslechli a honem se vrátili. Takže všechno dobře dopadlo, všem se nesmírně ulevilo a pochopitelně nejvíc šťastné mamince. Nezbyvalo než všem pátračům i Policii ČR poděkovat.

bu

Příhody z dolní návsi

O kačenkách:

17. června 2008 se na obecní úřad dostala zpráva, že u rybníčku na Dolní návsi pobíhá nešťastná divoká kachna, protože její maličká kachňátka napadala do kanálové šachty. Kachna si pravděpodobně vybrala ke hnízdění památnou lípu a po vylíhnutí mláďátek se je rozhodla převést přes silnici do rybníčku u Susů. Jenže mezery mříží se staly nepřekonatelnou překážkou pro jejich malinké nožičky a neštěstí bylo hotové. K nadzvednutí mříží bylo nutné povolat chlapy a uvězněné kachničky

ručně vysvobodit. Když se máma kachna dopočítala celé rodiny, rychle svoje potomstvo odvedla do bezpečí.

mb

O pejskovi:

V pondělí 30.června 2008 krátce po poledni se před samoobsluhou v Louňovicích nacházel na vořítku uvázaný opuštěný pes – černobílý kokršpaněl. Zle na všechny vrčel a bylo o strach se k němu přiblížit. Když na místo dorazila pracovnice obecního úřadu D. K., u pejska už stál zaparkovaný automobil se dvěma nešťastnicemi, maminkou

a dcerou. Pejska měly svěřené od známých k ohlídání. Dcera šla nakoupit a neprozřetelně psa u samoobsluhy uvázala. Netušila, že je naučený ostražitě hlídat vořítko a nikoho k němu nepustit. Jenže Dana K. na něj vyzrála. Odvedla jeho pozornost klacíkem, v nestřeženém okamžiku psa odvázála od vořítko a v tu chvíli z něj opět byl roztomilý, poslušný a hravý pejsek, který ochotně naskočil ke svým ochráncům do auta a společně všichni tři odjeli.

mb

Anketa – Jak nás znají turisté

Zajímalo nás, kolik lidí projde nebo projede okolo nejvzdáleněji umístěné informační tabule naší naučné stezky, tj. ve Voděradských bučinách u bývalého lomu Kaménka. To, že „Bučiny“ jsou vyhledávaným cílem jsme věděli, ale připravili jsme takový malý anketní dotazník (zaměřený nejenom na naši obec), který jsme procházejícím – projíždějícím dávali vyplnit. Před tabulí, informující o Kaménce a lomech v okolí, jsme „hlídkovali“ v sobotu 2. srpna od 12.00 do 16.30 hod. Původně jsme chtěli zaznamenat návštěvnost celého dne, ale dopoledne přšelo, odpolední počasí ovšem bylo jako udělané na výlety.

Za 4 a půl hodiny okolo nás prošlo nebo projelo:

o 111 osob: z toho 75 cyklistů plus 10 dětí na vozících nebo sedačkách, 17 chodců, 2 děti a 1 osoba na invalidním vozíku a i 6 pochodujících „vojáků“ (asi hra na „paintball“), drželi ovšem bobříka mlčení

o dále 6 psů, 6 koní, 10 houbařů, které jsme do ankety nezařadili, protože okolo nás jenom kroužili a asi dalších 10 cyklistů, které se nám nepodařilo zastavit

Ale nyní k našim otázkám. Na základě odpovědí jsme zpracovali následující informaci:

Odkud jedete a kam? Naplánovaný počet km?

Nejvíce odpovědí bylo: Doubravčice–Doubravčice, Žernovka–Žernovka, Mukařov–Mukařov,zkrátka přilehlá místa (počty km se v těchto případech nerůznily – tak mezi 20–30). Ale zaznamenali jsme i trasy: z Prahy do Říčan vlakem a dál na kole (50 km), Praha-Uhřetěves (vlakem) a pak do Uhlířských Janovic (55 km), okruh přes Světice (60 km), Hradec-Propast (60 km), Sluštice–Kostelec a zpět (45 km), Kšely–přes Jevany nazpět (50 km). V několika případech jsme zaznamenali, že do Louňovic přijeli autem, nechali zaparkováno, a dál se vydali na cyklovýlet.

Na otázku, co bylo inspirací si vybrat toto místo k výletu byly odpovědi (seřazeno podle nejčastějších):

- jezdíme tady často - pravidelně
- doporučení kamarádů
- informační materiály, event. cyklomapy
- je hezké počasí, protahujeme si tělo, vyjeli (vyšli) jsme si s dětmi

CO MŮŽETE SPOLEČNĚ S NÁMI UDĚLAT PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ?

**ODEVZDÁVEJTE ELEKTROZAŘÍZENÍ
V MÍSTECH ZPĚTNÉHO ODBĚRU!**

Velké
spotřebiče

Malé
spotřebiče

Chlazení

Nářadí,
hobby, dílna

Střední
spotřebiče

Zahrada

Elektrowin, a. s.
Michelská 300/60, 140 00 Praha 4
tel.: 241 091 843, fax: 241 091 834
e-mail: sber@elektrowin.cz
www.elektrowin.cz

- jsme tady na dovolené
- známe to tady od dětství
- náhoda
- každodenní procházka s pejskem

Zda jezdí podle mapy nebo se rozhodují na místě byly odpovědi zcela vyrovnané (50:50), jakož i to, že značení této cyklostezky vyhovuje (100 %).

Na otázku, zda si čtou tabule a jak vyhovují jejich informace, vám uveďme několik odpovědí:

- čteme a vyhovují (nejčastější odpověď)
- čteme, ale jenom některé
- čteme,no, ale někdy ne
- občas se podívám, jo, jsou dobré
- nečteme, protože je jich málo
- špatně vidím, nečtu
- čteme i nečteme, já nestíhám, protože musím dohánět manželku
- slibuji, že si je už budu číst pečlivě

Předposlední anketní otázkou bylo, zda vědí něco o lomu Kaménka:

Zde jsme byli velice příjemně překvapeni, že více než 2/3 dotázaných vědě-

lo. Ale na druhou stranu, přestože je na tabuli vyčerpávající informace, tak chybí dostatečný ukazatel cesty k bývalému. lomu a kovárně. A na popis, kde se turista nachází, stačí umístit jenom malou cedulku. V tom se opravdu musíme polepšit.

U posledního dotazu, co vědí o Louňovicích a okolí, jsou zajímavé odpovědi, například:

- příroda, Klub Kravín, radon (takto to jeden ze sebe vyhrllil)
- kamenický skanzen, kamenictví, lomy
- máte tam prima lidi, navštívili jsme místní osvěžovny (uvedeno několikrát: Hubert, u stavebnin, u hřiště)
- znám fotbalový tým (odpovědi bylo i Klub Slávie)
- kdysi jsem hrál fotbal, takže v rámci okresního přeboru i v Louňovicích
- bydlí zde kolegyně z práce a do Prahy jezdí 2 hodiny
- nevíme téměř nic,trochu ano,jenom málo
- soused původně bydlel v Louňovicích
- vím hodně, mám i knížku
- okolí se mi líbí, příroda je tady jak na

Šumavě (2x nezávisle na sobě byly Bučiny tak srovnány)

- jen základní informace
- jsou to naši sousedi od Mukařova
- hezké dětské hřiště
- víme dost, naše děti chodily do louňovické školky, hezká vesnice
- spousta ošklivých domů, kino chybí
- naše prababička zde bydlela
- nejhezčí les na východ od Prahy, o obci bohužel nic nevíme

Byli jsme překvapeni množstvím projíždějících-procházejících. Až na pár výjimek s námi všichni velice ochotně spolupracovali. Jeden tatínek s námi odmítl komunikovat, protože mu ujelo dítě a kdyby se zdržel, tak už by ho nenašel. Dvě slečny na koních se s námi bavily srdečně, ale po pár minutách to vzdaly, protože koně prý nepostojí, ale ještě nám stačily říci, že ony by uvítaly jiné mapy, a to ty, kde jsou značeny asfaltky. Bylo to i pro nás příjemně strávené odpoledne. Rozveselila nás hned první skupinka projíždějících „kolařů“. Připravovali jsme si dotazníky a oni se u nás zastavili s otázkou, jestli potřebujeme s něčím poradit.

bu

Připravuje se

Vítání občánků

Druhé vítání občánků v tomto roce proběhne v pátek 21. listopadu 2008 od 15.00 hodin. Do naší obce uvítáme letos narozené: Kristýnku Bubeníčkovou, Ladu Holoubkovou, Robina Voska, Anetku Štíbingrovou, Stellu Pulpánovou a Anetu Soukupovou.

mb

LAMPIÓNOVÝ PRŮVOD

**29. LISTOPADU 2008 V 17 HODIN
PŘED HOTELEM „U HUBERTA“
S SEBOU LAMPIÓN A DOBROU NÁLADU**

Obecní úřad Louňovice srdečně zve všechny děti na MIKULÁŠSKOU NADÍLKU

**v sobotu 6. 12. 2008 v restauraci U Henců
v Louňovicích od 16.00 hodin**

Vánoční pozvání

Přijďte na vánoční sešlost před Štědrým dnem, přijďte popít horkého nápoje (hrníček s sebou), přijďte si pro pečené kaštany a na sousedskou ochutnávku vánočního cukroví.

Přijďte zpívat koledy a popřát si štěstí a zdraví
**v sobotu 20. prosince 2008 od 17.30 hodin
v Louňovicích pod Zvoničkou**

Bruslení v Louňovicích

**ZVEME VŠECHNY LOUŇOVÁKY A LOUŇOVAČKY, MALÉ I VELKÉ, NA VESE-
LÉ BRUSLENÍ, KTERÉ SE BUDE KONAT NA RYBNÍKU POŽÁR.**

Akce je naplánována na 3. ledna 2009 ve 14 hodin, ale jsme odkázáni na rozmary Matky přírody. Jen co pořádně a bezpečně zamrzne rybník, tak pro vás máme připraveny různé soutěže a disciplíny v tomto krásném zimním sportu. Na děti čeká za účast malá odměna o pro dospělé bude odměnou hřejivý pocit, že něco udělali pro své zdraví.

LOUŇOVICKÁ BĚŽKA

**10. ledna 2009 ve 14 hodin
sraz je na křižovatce „Y“ v Louňovičkách
Srdečně zveme všechny milovníky bílé stopy.**

SPORT SK SLAVIA LOUŇOVICE

Během léta se nám podařilo nově postavit střídačky. Příspěvek od Středočeského kraje nepokryl celé náklady na jejich rekonstrukci a zbytek byl zaplacen od drobných sponzorů, za což jich chceme poděkovat.

Od začátku srpna začaly pod vedením nového trenéra A týmu tréninky a přípravné zápasy. I sestava mužstva se tro-

chu pozměnila. Kluci se musejí ještě více sehrát, protože 16. 8. jsme v začátku podzimní mistrovské sezóny v Říčanech prohráli 2:1. Ale nyní je ještě předčasné dělat závěry, protože každým zápasem se tabulka umístění mění.

Trénujeme 2x týdně, všechny soutěže jsou rozehrány, budeme se přihlašovat do zimního turnaje A mužstva, což je

plánováno na leden.

Přestože nyní je ještě poměrně dlouhá doba do pořádání našeho tradičního plesu (leden/únor 2009), již nyní ho začínáme připravovat. Datum a místo konání vám dáme včas vědět.

*ve spolupráci s. J. Hencem zpracovala
bu*

DANA ŘEHÁKOVÁ - ŽIJÍ MEZI NÁMI

Spíše ji známe jako učitelku mateřské školy. Ale zároveň každé pondělí vede cvičení při SPV TJ SLAVIA LOUŇOVICE, pořádá 2x ročně relaxační soboty žen, a již několik let je úspěšnou masérkou. A tato dvě témata: sport a masáže, jejich vzájemné skloubení, jsou důvodem našeho vyzvídání.

Řekněte nám, prosím, něco o sobě, jak jste se dostala ke cvičení a následně k vedení našich pondělních podvečerů?

Vždy jsem se zajímala o sport a jako takový první mezník v mém rozhodování mohu v paměti vyvolat rok 1980, kdy jsem začala ve Vršovicích pravidelně navštěvovat kurzy jazzgymnastiky. Ta byla tehdy velice moderní. Chodila jsem cvičit i zde v Louňovicích (pod vedením J. Boudy), a už tenkrát jsem začala uvažovat, že by se naše louňovické cvičení mohlo obohatit o nové prvky jako aerobik a kalanetika. Měla jsem tehdy laické představy o vedení hodin. Občas jsme tady cvičení vedly s mojí sestrou nebo s A. Formánkovou. Vlastně jsme se střídaly v předcvičování podle toho, která z nás zrovna nebyla těhotná. Nápady jsme tenkrát čerpaly i z televize nebo z publikací. Myslím si, že jsme tím do louňovického „cvičení pro radost“ přinesly novější pojetí.

První profesionální kurz „Všeobecné gymnastiky“ jsem si ale udělala až v roce 1986 při Asociaci sportu pro všechny.

Tím ale snad vaše průprava nemohla skončit.

Od roku 1990 jsem absolvovala všechny 3 stupně kurzů Zdravotní tělesné výchovy. To bylo mým základem. To už se i tady začalo propagovat tzv. zdravé cvičení.

Co to je?

Postupně se začínalo upouštět od aerobiku, který vedl i k přetěžování kloubů, od takových – jak já říkám – uskákaných prvků až k jednostrannému zatěžování určitých partií. Začalo se cvičit tzv. dynamicky, tj. spíše takové „odšlapávací“ taneční prvky, zavádělo se aerobní cvičení (pozor: neplést s aerobikem) včetně cviků na formování postavy s různým náčiním jako činky, gumy, overbally, balanční plochy, a zároveň různé sestavy na odbourávání bolestí zad a svalových nerovnováh, jakými jsou kulatá záda nebo velké bederní prohnutí. Zdravé cvičení předchází bolesti zad, čímž pomáhá i v dalších sportech, které namáhají jenom

určité části těla, například tenis, golf.

Stále sleduji nové trendy v typech cvičení, zejména na internetu, DVD, v časopisech a knihách. Když mě nějaká nová technika zaujme, ráda její kurz absolvuji a předám v našich hodinách dál.

Jak probíhají vaše cvičební hodiny?

Na to nejde jednoznačně odpovědět. Jsem schopná sestavit i hodinu „přímou na tělo“ jednotlivcům. Také vedu cvičení zaměřené jen na konkrétní techniku cvičení. Správná hodina by měla mít čtyři základní části:

1. zahřívací fáze (příprava organismu na zátěž)
2. aerobní sestava
3. posilovací část
4. protažení (strečink)

Ovšem něco jiného je, když sestavuji hodiny podle metody Pilates (cvičení na formování postavy), Ludmily Mojžišové (zdravotní) nebo SM systém (proti bolestem zad).

Tady u nás vedu cvičení tak, aby bylo vhodné pro všechny věkové kategorie, které chodí cvičit, a to je mezi 20 a 76 lety. Každou ženu by mělo cvičení oslovit a měla by si z něj odnést příjemný pocit.

Je to tak myšleno, že po cvičení na masáž?

Proč ne? Záleží ovšem na druhu cvičení i na druhu masáže. Opačný postup, tedy nejprve masáž a poté cvičení, je ale většinou nevhodný.

Spojení pohybu s masážemi a regenerací organismu mě napadlo teprve v roce 1991, kdy jsem začala pracovat s tělesně postiženými dětmi v nemocnici

v Kostelci nad Černými lesy. Trvalo mi trochu déle, než jsem absolvovala první kurz, který byl orientován na sportovně relaxační masáže. Certifikát jsem získala v roce 2002. Začínala jsem doma vkleče na koberci, pak jsem si pořídila masérský stůl a zároveň jsme doma zřídili masérskou místnost. Ze začátku jsem se „vyučila“ na své rodině, kamarádkách a známých. Bylo velice příjemné sledovat jejich úlevu od bolesti.

Co za masáže provádíte?

Nejčastěji masáž zad, která ulevuje bolestem od páteře. Na tyto partie využívám i míčkové facilitace, což je masáž molitanovými míčky. Dále používám tzv. baňkování, Breussovou masáž a Dornovu metodu, obě zaměřené na páteř.

Masírování mě velice baví, беру to jako doplněk jak ke své práci v MŠ, tak i k vedení hodin cvičení. Mám několik stálých klientů. Velice mě těší, že ženy, které přijdou ke mně na masáž, pak chodí i na cvičení. Obojí spolu totiž velice úzce souvisí.

Co je v současné době hitem v masáží?

Nejdůležitější zůstává klasická masáž zad, pro celkové uvolnění svalů okolo bederní a krční páteře. Ale přínosná je třeba i tzv. medová masáž, která kromě uvolnění těla podporuje i psychickou relaxaci klienta. Nedávno jsem absolvovala její kurz, oslovila mě a hodlám ji využívat v praxi. Existuje mnoho druhů masáží a každá je ve své specifičnosti přínosná. Každý si ale musí vybrat tu, která mu vyhovuje.

Dano, děkuji vám za rozhovor. bu

LOUŇOVICKÝ TENISÁK JIŽ POTŘETÍ

12. července 2008 se na tenisovém kurtu v Louňovicích uskutečnil již třetí ročník turnaje ve smíšené čtyřhře. Zájem byl větší, než je možné odehrát na jednom kurtu, a tak pořadatel musel stanovit maximální počet účastníků na deset dvojic. Dvojice pořadatelé rozlosovali do dvou skupin, ve kterých byli jako jedničky nasazeni loňští vítězové. Třetí ročník se nesl především ve znamení velmi vyrovnaných bojů. O zvyšující se úrovni turnaje svědčí i to, že loňští vítězové a druzí v pořadí skončili v letošním ročníku až na 5. a 6. místě. Tradičně se bojovalo o poháry, šampaňské a mnoho dalších cen, s prázdnou neodešla ani poslední dvojice, jež získala pohár útěchy.

Výsledková listina smíšená čtyřhra:

1. místo: Hana Krchová a Zdeněk Madej
 2. místo: Anna Formánková a Tomáš Skalický
 3. místo: Vendula Jiroušková a Josef Homola
 4. místo: Martina Štibingrová a Petr Richtr
 5. místo: Ludmila Svobodová a Jiří Pospíšil
 6. místo: Anita Daříčková a Ludvík Jiruš
 7. místo: Lucka Vančurová a Jiří Macháček
 8. místo: Ilona Malinová a Zdeněk Krchov
 9. místo: Renata a Pavel Fricovi
 10. místo: Růžena a Jiří Danielovi
- Další turnaj z řady Louňovických teni-

sáků, již 3. ročník dámské čtyřhry, se konal 23. 8. 2008. Při přihlášených pěti párech bylo možné hrát dvoukolově každý s každým, a tak diváci viděli 20 zápasů. I na tomto turnaji se potvrdila stoupající úroveň hráček, neboť boje byly velmi vyrovnané. Ve stejný den se podařilo zorganizovat vložený dětský tenisový miniturnaj s třemi účastníky. Ti si tak mohli rozdělit ceny za první tři místa a s obrovskou radostí zkonzumovat veliký dort z cukrářství Anny Čadilové. Doufejme, že nám tak v Louňovicích vyrůstá nadějný tenisový dorost.

Výsledková listina dámská čtyřhra:

1. místo: Anita Daříčková a Renata Fricová
2. místo: Anna Formánková a Vendula Jiroušková
3. místo: Martina Štibingrová a Vladka Hanusová
4. místo: Ilona Malinová a Hana Krchová
5. místo: Míla Lavičková a Milica Matysová

Výsledková listina 1. ročníku dětského tenisového turnaje

1. místo: Matěj Štibinger
2. místo: Dan Štafek
3. místo: Honza Štibinger

Realizační tým děkuje všem sponzorům, obzvláště Anně Čadilové za vynikající dorty, Petru Pelouchovi za výbornou tlačenu a Honzovi Svatošovi za pěknou keramiku. Výhercům blahopřejeme a těšíme se na účast v dalších ročnících, které se budou i nadále řídit naším mírně upraveným olympijským heslem „Není důležité zúčastnit se, ale vyhrát!“.

Jiří Formánek

CO JE NOVÉHO V OBČANSKÉM SDRUŽENÍ SPORTKLUB LOUŇOVICE

V minulém čísle jsme vás informovali o občanském sdružení O. S. Sportklub Louňovice a o úsilí vybudovat sportoviště na obecním pozemku č.p. 171. Dnes je již sportovní plácek skutečností a od srpna pravidelně hrajeme fotbal a pak softbal. Dělo se tak v neděli, pondělí a středu od 18.00. Protože se začíná dříve stmívat, bude se měnit i čas začátků. Více podrobností zjistíte na

našich stránkách www.sklounovice.cz. Mnozí jste si v srpnu všimli plakátů, které zvaly na 31. 8. 2008 k zápasu vícegeneračních družstev. Bohužel z kovaných Louňováků nebyl složen žádný tým. A tak hráli pouze nově přistěhovavší se mezi sebou. Co znamená vícegenerační tým? To že se domluví tři dospělí a tři děti a vytvoří tým. Pravidelná neformální klání mezigene-

račních družstev pomáhají oživovat tradici vesnických sportovních plácků. Starší si zlepšují fyzickou kondici a mladším umožňují rychlejší růst v daném sportu. Velký význam má i společenský rozměr těchto setkávání. Narušuje se „šlupka“ sídlištní anonymity a zvykem se stává vzájemné zdravení, přičemž mladší se zbavují ostychu

zdravit starší první.

Společně s obcí jsme připravili projekt parčík, který usiluje o Evropské dotace v programu rozvoj venkova. Projekt řeší využití pozemku o rozměrech 15x25 m na parčík, jehož účelem je vytvoření veřejné zeleně. Vytvořená plocha bude sloužit k aktivnímu odpovídání a poznávání se mezi novými

občany obce i „starousedlíky“. Součástí projektu je kamenný stůl, který zajistila obec i zpevněná plocha, kde budeme moci hrát Petanque. Doufáme, že projekt bude úspěšný a na jaře příštího roku budete moci navštívit nový louňovický parčík.

Ivan Petružela

Louňovický zahradní krocket

Krocket (Croquet) je jednou z již zapomenutých her. Při pohledu na nové olympijské sporty mi to přijde docela líto (konkrétně např. vzpěračky těžké váhy). Přitom spolehlivě doložitelná historie krocketu začíná v polovině devatenáctého století v Anglii. Hra během necelých deseti let dosáhla značné popularity a v průběhu 60. a 70. let dokonce patřilo v lepší společnosti k dobrému tónu se jí alespoň občas věnovat. V roce 1867 se poprvé konalo British Open, byla kodifikována pravidla a zdálo se, že krocket čeká zářná budoucnost.

Na scéně se však objevil takzvaný tenis. Jako mor začal pronikat do krocketových klubů a mnohde se opakovala zkušenost z Wimbledonu: Nejprve vyčleněné jedno hřiště, pak změna názvu na „All England Croquet and Lawn Tennis Club“ a nakonec přebudování původních krocketových kurtů na změř čar. Podél nich běhají zpocení „sportovci“ nezřízeně se oddávající módním výstřelkům. Vše skončilo degradací krocketu na trpěný přívěšek klubu tenisového.

I když jsou pravidla pro začátek složitá, hra samotná přináší nejedno překvape-

ní. Je to ideální zábava do louňovických zahrad. Hru se šesti koulemi hrají tři dvoučlenné týmy. U nás jich bylo v létě devět. Všichni hráli bez „hendikepů“ a zvítězili manželé Marciníkoví. V některém z příštích čísel přineseme

pravidla a příští rok bychom mohli uspořádat první obecní Louňovický turnaj v krocketu dvojic.

Ivan Petružela

Rubrika

KÁŠA - LOUŇOVICKÝ RODÁK V CARACASU

Stanislav Matys se narodil v Louňovicích dne 25. 11. 1921 v č.p. 7 jako druhé dítě domkářů Františka a Františky Matysových. Sestra Vlasta byla o sedm let starší. Po mukařovské obecní navštěvoval měšťanskou školu v Kostelci nad Černými lesy. Velice nadané a bystré dítě, které se jen tak mimochodem naučilo od matky německy. A jako každý kluk v Louňovicích v té době

začal „čutat“ a brzy se stal oporou místního fotbalového klubu Slavia. Od kamarádů a spoluhráčů se mu dostalo přezdívky „Káša“. V letech 1943/44 hrál toto mužstvo I. b třídu. Jeho sportovní nadšení vedlo k pokusu založit v zimě 1944/45 hokejový klub. Tento záměr ale nevyšel a hokej se v Louňovicích nezačal nikdy organizovaně hrát. Zájem a nadání ke studiu cizích řečí

Životní jubilea

LISTOPAD 2008

Jaroslava Vlachová *82

Blanka Komárková *60

PROSINEC 2008

Alena Matějčková *83

LEDEN 2009

Marie Fraňková *80

Blanka Tůmová *86

Anna Holingerová *65

Jaroslava Susová *83

Srdečně všem blahopřejeme

předurčil jeho pozdější povolání. V Praze studoval privátně ještě italštinu a francouzštinu. S překladatelskými diplomy pracoval po 2. světové válce v Čs. rozhlasu jako tlumočník a překladatel cizích pořadů. V roce 1948 po únorovém „vítězství pracujících lidu“ se v rozhlasu logicky dostal do výběru kádrů a byl nucen ke vstupu do KSČ. Jenže tak inteligentní a prozíravý člověk jako Standa si byl vědom následků a dosahu nově vzniklé situace. Protože neviděl svoji budoucnost ve státě, kde je sice všechno všech, ale nikdo nic nesmí mít, rozhodl se se svým kamarádem Jaroslavem Zumrem k emigraci. V létě 1948 se pomocí převaděče dostali přes čs.-něm. hranice a byli dočasně internováni v americkém táboře pro uprchlíky v bavorském městečku Hof. Tam pobýli krátce, protože oba chtěli dále na Západ, nejraději do Ameriky. Další zastávka byla v táboře u města Nagold (spolková země Baden-Württemberg). Tam došlo, tak jak už to někdy bývá, zásluhou nepředvídané maličkosti a souhrou náhod, k osudné-

mu setkání Standy s jeho budoucí ženou Irmou. Kamarád Jarda Zumr dostal jednoho dne takové bolesti zubů, že musel vyhledat lékařskou pomoc. Buď z dlouhé chvíle, nebo aby se u zubaře domluvil, šel Standa s ním. V zubařské ordinaci v Nagoldu byla jako pomocnice zaměstnána tenkrát devatenáctiletá Irma Hagenlocher. Z počátečních sympatií byla láska a manželství na celý život.

Standova touha po cestě na Západ byla ale silnější než vidina života v tehdejší Německu. Po dalších etapách v Evropě (Antverpy, Paříž, Bordeaux) odjžděli oba uprchlíci z francouzského přístavu La Rochelle portugalskou nákladní lodí do Venezuely. O Standově jazykové nadanosti svědčí to, že se během třítydenní cesty naučil od španělských členů posádky tak dobře španělsky, že se rozhodl zůstat ve Venezuele. V prosinci 1950 jej následovala jeho láska z Nagoldu Irma. Svatba se konala 13. 1. 1951 v Caracasu, 29. 7. 1952 se narodila jejich první dcera Yvonne a 3. 2. 1959 druhá dcera Elisabeth.

„Naše začátky ve Venezuele byly tak dobrodružné, že by se o tom dal napsat román,“ říká Irma Matysová. Takže dále jen to nejdůležitější. Po příjezdu do venezuelského Puerto Caballo čekal na Standu opět „lágr“, ve kterém ale dlouho nevydržel. Zásluhou znalostí několika řečí dostal práci ve městě Barquisimeto v hotelu Rex. Jenže pro tak podnikavého mladého muže to nebyla uspokojivá práce a ani následující místo obchodního zástupce v obchodě American Books ho netěšilo. Obchodní zkušenosti z tohoto místa ho přivedly na myšlenku, aby se osamostatnil. Založil tedy vlastní obchod s kancelářským zbožím. Později k tomu připojil tenkrát začínající elektropřístroje (psací stroje, diktafony, magnetofony a další). Do Venezuely dovážel, a tam prodával, převážně výrobky německé firmy Grundig. Bylo to velice úspěšné podnikání, které přineslo jemu a jeho rodině uznání a dobré postavení mezi obchodníky v Caracasu. Hospodářství a zásobování tehdejší Venezuely nebylo zrovna na výši, ale rodina Matysova byla na tom tak dobře, že mohla jako další úspěšní podnikatelé létat z Caracasu do USA nakupovat.

Během svého pobytu ve Venezuele udržoval kontakt s přáteli z Louňovic, zejména s o deset let starším, jak sám říkal nejlepším kamarádem, Josefem Řeřichou a s Bohumilem Horou. S pravidelnou korespondencí přišel i někdy před Vánoci malý balíček s čokoládou, kakaem atd. pro malého Honzíka, který na ty dobroty ještě v šedesáti letech rád a s vděkem vzpomíná. Při svých pravidelných obchodních cestách do Německa navštívil Standa začátkem 70. let poprvé po emigraci rodné Louňovice, svého otce, sestru Vlastu, která žila s rodinou v Petrovicích u Prahy a staré přátele.

V roce 2000 při návštěvě Německa a rodné vesnice Irmy byl Standa postižen silnou mozkovou mrtvicí. Z této rány osudu se jen z části zotavil. Dnes žije celá rodina poblíže Nagoldu ve vesnici Mötzigen, v domě, který nechal postavit před téměř třiceti lety pro rodiče své ženy. Návrat do Caracasu není z důvodu jeho postižení možný. Navíc se obě dcery a jedna dospělá vnučka již léta v této krásné oblasti Schwarzwaltu zabydlely.

Naše občasná setkání začíná Standa vždy slovy: „Jak se máš a co je nového v Louňovicích?“ S velkým zájmem čte Louňovický zpravodaj, články o loňských oslavách a knihu Louňovice – 600 let existence obce.

Jan Řeřicha

Z historie obce

Rozpaky s křížem na hřbitově

V knize Louňovice jsme se mohli dozvědět o předpokládané existenci jednoduchého dřevěného kříže v místech Dolní návsi. Stál zde asi již v 19. století až do 20. let 20. století, kdy byl definitivně odstraněn a nahrazen pomníkem padlých. Myšlenka kříže se ale v obci znovu objevila po třiceti letech. V roce 1957 byl na Kradence vybudován obecní hřbitov. Když se pak jednalo o závěrečných úpravách, padl

od obyvatel také dotaz ohledně postavení kříže. Předseda MNV Fr. Váňa se na veřejném zasedání (18. 11. 1957) snažil přítomným vysvětlit, „...že kříž na hřbitově není v dnešní době nutný...“, ale nakonec se otázka kříže odložila na příští schůzi. Požadavek na připomínku Ježíšova ukřižování vzbudil v představitelích tehdejší vesnice rozpaky, obávali se ideového významu objektu v socialistickém ideologickém

prostředí, odsuzujícím sakralitu jako takovou. Na následující veřejné schůzi (27. 1. 1958) bylo obyvateli o kříž žádáno opět. Nakonec padl vstřícný příslib k jeho umístění, k tomu již nikdy nedošlo a otázka zbudování kříže tiše zmizela ze stolu. Teprve po půl století se pietní místo hřbitova svého kříže dočká. A opět jsou to občané, kteří jeho existenci podpořili.

ok

OKÉNKO KRONIKÁŘE

Milí čtenáři,

z podnětu obecního zastupitelstva jsme se rozhodly v kronice zpracovat i léta dávno minulé a zaplnit tak povážlivé mezery v pamětní knize naší obce. Jako základ jsme si vzaly zápisy obecního zastupitelstva z těchto let a dále i vzpomínky pamětníků. Naše zápisy do kroniky za tato léta postupně uveřejňujeme v našem Zpravodaji. Jelikož není ještě toto období v kronice definitivně uzavřené, můžete i vy přispět svými vzpomínkami či zážitky k úplnosti našich kronikářských zápisů. Dávejte je prosím pod označením „KRONIKA“ do schránky na obecním úřadě. Vaše kronikářky vám za ně předem děkují.

Rok 1991 byl charakterizován budováním a modernizací, restitucemi, řešením majetku obce a rozvojem soukromé podnikatelské činnosti.

Podářilo se zajistit, aby Drobná provozovna zůstala v majetku obce. Po ukončení jejího provozu byly prostory č.p. 17 pronajaty konsorciu F+F (Jiří Formánek a Pavel Fric) pro stavební činnosti.

Na obci se evidovaly drobné živnosti a živnostníci, např. zámečnictví, výroba keramiky, hostinská činnost, instalatérství, zednické práce, nákup a prodej. S Jednotou Říčany se jednalo o provozu prodejny potravin, ale její pronájem se během roku 1991 vyřešit nepodařilo. Bylo sjednáno dojíždění pojezdny prodejny 2x týdně ze Žernovky. Jednota Říčany vrátila v rámci restitucí Společenský dům č.p. 15 (hostinec U Šindelářů) původním vlastníkům, a ti jej opět začali provozovat. Obec byla požádána o vyklizení úřadovny OÚ a knihovny z objektu Společenského domu.

Byl vyhlášen konkurz na využití objektu č.p. 59 (Baťovna). Jednání o pronájmu sice několikrát proběhlo, ale nakonec bylo odloženo na příští rok.

Na břehu rybníku Louňovák vyrostl během tohoto roku penzion Party Jana Česala, který ho zde nechal vystavět na

místě své chaty. Je to první zařízení tohoto druhu v Louňovicích, postavené po mnoha desítkách let po stavbě např. hospody „U Šindelářů“.

Zastupitelstvo se zabývalo projektem vodovodu pro celou obec a s tím spojenými problémy. Vrty pod hrází rybníku Louňovák, jejichž vydatnost by měla stačit pro celou obec, byly vybudovány už v roce 1976, avšak na soukromém pozemku. Zastupitelstvo usilovalo o odkoupení pozemku s vrty od rodiny Krákorových a o výměnu lesních pozemků mezi obcí a Školním lesním podnikem Kostelec nad Černými lesy, aby zde mohlo být vybudováno vodárenské zařízení. Projednávala se technologie úpravy surové vody. Začalo se jednat o výstavbě čistírny odpadních vod a kanalizace.

Mladí požárníci se dobře umístili v okresní soutěži mladých požárníků a postoupili do krajského kola. S mládeží v obci však byly i problémy. Už v lednu 1991 se konal pohovor s pěti členy louňovické mládeže, kteří byli upozorněni na neustálé stížnosti na jejich chování, a to nejen na území obce (ježdění bez řidičského průkazu, ničení veřejného majetku, bouřlivé odchody z diskoték). Mladí přátelskou domluvu přijali a slíbili pomoc při různých

akcích v obci. Později skutečně pomohli při stěhování obecního úřadu a knihovny z objektu hostince „U Šindelářů“ do nového působiště požární zbrojnice č.p. 6, které se uskutečnilo na konci tohoto roku.

Byl přerušen provoz kina, který byl ztrátový a jednalo se o novém obsazení vedení kina.

V květnu se obecní zastupitelstvo rozhodlo nepovolovat další výstavbu chat v obci.

Začátkem března proběhlo sčítání lidu v naší republice, které bylo posledním sčítáním československým i tohoto století. Jako sčítací komisařky byly v Louňovicích ustanoveny Marie Boudová a Jindřiška Krutská.

Byla provedena výměna dvou trafostanic (u Louňováků a Marešů) a opraveno veřejné osvětlení v obci. Na několika místech byla provedena kabeláž elektrických rozvodů. Dále bylo provedeno zatrubnění zastávky ČSAD na křižovatce směrem od Žernovky, vyčištěny obecní studny a umístěny lavičky před Společenským domem.

Obecní zastupitelstvo se sešlo s občany Louňovic celkem 3x – 19. 2. (účast 45 občanů), 6. 6. (účast 43 občanů) a 7. 11. (účast 48 občanů).

Rok 1992 byl zahájen změnou ve složení obecního zastupitelstva. Odstupujícího Josefa Šámala, který na svoji funkci rezignoval, nahradil Eman Král. Rozvíjejí se další podnikatelské aktivity louňovických občanů: soustružení na automatech Z. Tomana, prodejna potravin J. Pátka a prodej novin J. Jelínkové, výroba hudebních nástrojů O. Holoub-

ka, plastbetonářství J. Holoubka, elektrotechnické práce J. Holečka, autokarosářství L. Mlčucha, polygrafie M. Skláře, filmová výprava S. Krejčí, kovovýroba O. Krutského, zprostředkovatelská a obchodní činnost V. Knora, keramická dílna J. Svatoše, cukrářská výroba A. Čadilové.

V únoru odsouhlasilo obecní zastupitelstvo pronájem budovy č.p. 59 (Baťovna) za roční částku 60 000 Kčs panu J. Holečkovi, který zde zřídil elektrotechnickou dílnu. Zaplatil nájemné na 4 roky předem, za což byla provedena nutná oprava budovy.

Na počátku roku odkoupila rodina Květoňova budovu kina č.p. 21 od paní Bittnerové a rozhodla se zde provozovat restauraci. Umístili zde první výherní hrací automat v Louňovicích. S obcí se sice dohodli na provozování kina, ale provoz byl nepravdivý a úroveň nevalná.

Hostinec „U Šindelářů“ č.p. 15 koupil p. Hausknecht. Provozoval zde diskotéky, které vyvolávaly problémy a stížnosti na výtržnosti mládeže.

Uskutečnila se rekonstrukce elektrických rozvodů v ulici od hřiště k lesní studánce a v ulici k Řehákům u lesa do kabelového vedení. Vyměnila se trafostanice u Holečků na silnější výkon.

Probíhala jednání o výstavbě úpravny vody, obecního vodovodu a kanalizace. Došlo ke směně lesních pozemků mezi obcí a Školním lesním podnikem Kostelec nad Černými lesy pro umístění stavby úpravny vody. Obecní zastupitelstvo na základě konkurzu rozhodlo zadat práce na stavbě úpravny vody a vystrojení vrtů firmě Komplex Kontakt. Pro tuto stavbu byla získána účelová dotace, která byla koncem roku 1992 čerpána na nákup stavebního materiálu a technologického zařízení úpravny vody. Začátek vlastní realizace

stavby byl z důvodu nepřízně počasí přesunut na jaro 1993.

Budova mateřské školy přešla z majetku Okresního úřadu Praha-východ do majetku obce. Po letech byla zrušena dětská poradna, kterou zde provozoval Okresní ústav národního zdraví Říčany a obec uvolněné prostory pronajala Š. Baškové pro účely laboratoře keramické výroby.

V listopadu začalo jednání o zpracování územního plánu obce Louňovice.

Rychlost v obci na veřejných komunikacích byla snížena dopravními značkami na 40 km/hod.

V Louňovicích byla v tomto roce nainstalována poštovní schránka a po obci byly umístěny na veřejných prostranstvích lavičky.

Veřejná zasedání zastupitelstva se konala celkem 2x., 14. května (účast 35 občanů) a 8. října (účast 37 občanů).

mb + bh

Třináctka – počátky domkářské výstavby

Domkářského prostředí druhé poloviny 19. století jsme se již dotkli v příspěvku o kameníku Františku Adamovi (LZ 1/2008). Tentokrát se přeneseme do ještě starších časů, do časů počátků formování domkářské Horní návsi. Podrobně nahlédneme do zákulisí historie domku č.p. 13. Dnes areál domku tvoří spolu s romantiku vzbuzujícím domečkem č.p. 34 zoufale chátrající zákoutí naproti obecnímu úřadu. Domek č.p. 34 přitom mimo jiné představuje ojediněle dochovanou stavební památku, ve svém jádru dokumentující stopu prvních kamenných staveb ve vsi vůbec. Bohužel bez včasného zásahu je i tato stavba odsouzena k zániku a historie obce tak možná ztratí dalšího svědka. Vypravme se tedy za historií tohoto areálu, dotkneme se přitom i složitého procesu urbanistického rozvržení Horní návsi.

V katastru obce se od budovy pastoušky (obecní úřad) až ke knížecímu lesu (původně v linii Letní krčma – lípa nad Horákem) rozkládalo obecní pastviště. Severojižním směrem jím z prostoru staré „selské“ Dolní návsi procházela tzv. Jevanská cesta. První roubené domkářské stavení č.p. 7 vzniklo roku 1787 přes cestu naproti pastoušce. Dnes zde stojí novostavba podobných rozměrů a orientace (Krchovi). Poté na okraji pastviště „za pastouškou“ vyrostly roku 1797 domky č.p. 9 nádeníka Jiřího Vevery a s větším časovým odstupem roku 1822 č.p. 12 ševce Jana Horáčka.

Vevera stavěl ještě roubenou chalupu, orientovanou podél cesty na Horák. Počátkem 20. století ji nahradila kamenná stavba současné dispozice – č.p. 0327. Horáček již vystavěl kamennou budovu, která si svou podobu přes exteriérové úpravy ponechala dodnes (Matysovi).

Pět let po Horáčkovi, před počátkem roku 1827, obec vyměřila za 20 zlatých na pastvišti další stavební parcelu o 100 sázích (360m²). Ležela podél Jevanské cesty naproti Horáčkovi. Zájemcem byl Jan Vevera, synovec stavitele č.p. 9, kterému následně vrchnostenský úřad v Kostelci dne 13. 2. 1827 povolil na tomto místě vystavět chaloupku. Tím se vlastně počala formovat východní strana západní poloviny Horní návsi, realizovaná ovšem až ve 40. letech. Stejně jako Horáček i Vevera stavěl novou technikou – z kamene. Není vyloučeno, že dodnes dochované východní zdivo domečku č.p. 34, tvořené většími neotesanými kameny místní načervenalé žuly a spojované hlínou s příměsí malty, pocházejí z první fáze stavby. K ní došlo pravděpodobně ještě před započatím jarních prací a již dne 5. 8. 1827 se v chaloupce narodila Veverovým dcerka. Do gruntovní knihy byl ale nově vystavěný domek č.p. 13 zapsán až 27. 4. 1829, tedy po dvou letech od výstavby.

Všichni dosud uvedení domkáři platili vrchnosti drobný roční plat 32 krejcarů, 13 dnů o žních byli povinni robotovat

na panském. Robotu mohli odvádět na bohumilském, hošteckém nebo kosteleckém dvoře. Obci, jako majiteli pozemku, byli povinni dodávat jako potvrzovací poplatek výroční martinšskou husu (11. 11.). Doloženě již pečnou o ideální váze 5 liber (2,8 kg, nejspíše „mrtvé váhy“). V polovině 19. století již na obec mířilo sedm takových hus, vyrostly tehdy totiž nové domky č.p. 14 a 15, tvořící jihovýchodní nároží vznikající návsi. Obec asi husy rozdělovala chudým, konkrétní podoba martinšských svátků ale známa není – tradice již nebyla ve 20. století zaznamenána. U držitele domku č.p. 13 je uvedena i možnost finanční náhrady za husu – 35 krejcarů. Povinnosti louňovických domkářů – bezzemků byly podle toho nevelké. Po zrušení poddanství se z nich roku 1851 majitel č.p. 13 vykoupil jednorázovým zaplacením 7 zlatých.

Stavitel nového domku Jan Vevera (1796–1845) pocházel ze třetí generace v Louňovicích usazených podruhů s příbuzenskými vazbami na selský rod Šindelářů v č.p. 5. Tam se Jan narodil, později nadeničil u sedláků v obci a byl „pacholkem u rychtáře“ Jana Pačesa. Roku 1818 se oženil s dcerou doubravčického učitele Marií Rovnou, po nástupu svého příbuzného Václava Šindeláře na post rychtáře je uváděn jako obecní hajný (1826–32). V domku nežil dlouho. V roce 1833 zemřela manželka,

opět se oženil a domek prodal. Po roce 1834 žil jako obecní chudý – žebrák v pastoušce. Dne 30. 11. 1833 od něj domek za 392 zlatých koupili novomanželé Václav a Barbora Bartákoví. Barbora byla potomkem louňovického sedláka Tingla z č.p. 1 a další dcery doubravčického učitele Rovného. Barták byl vdovec z Hradešína, kam za ním pravděpodobně Barbora odešla. Je přitom zajímavé, že Vevera, strýc majitelky, v této době v domku ještě žil. Již 2. 8. 1835 ale domek za 400 zlatých koupila další mladá rodina, Matěj a Kateřina Stárkovi. Kateřina, rozená Chytráčková, byla dcerou sedláka z č.p. 8, Matěj (1807–1855) byl syn chalupníka z Konojed. Živil se pravděpodobně jako zemědělský nádeník. Manželé měli 9 potomků (3 zemřeli v dětství), v domácnosti jim vypomáhala Kateřinina teta Anna Budská. Dne 14. 6. 1855 Matěj zemřel na „horkou nemoc“ a vdova musela hospodařit s dorůstajícími dětmi sama. Ne náhodou je od toho roku v domku doložena i rodina bývalého svojetického sedláka Tomáše Kopeckého – žijícího se synem nádeníkem a dcerou u Stárkové v nájmu. Roku 1857 domek zdědil nejstarší syn, jednadvacetiletý Václav Stárek (v hodnotě 300 zlatých 30 krejcarů), od toho roku ženatý s Barborou Vodičkovou z Klokočné. Václav po třech letech splatil Barboře Bartákové posledních 40 zlatých z kupní ceny domku. Živil se jako zedník, tedy v profesi v obci nové, ale vzhledem ke stavebnímu rozvoji již nepostradatelné. Možná že se přímo podílel na výstavbě domků vznikajících v okraji směněného knížecího lesa a tvořících i jihozápadní nároží nově vznikající východní polovice Horní návsi. Václav si pronajímal od 70. let i obecní políčka (U Hájovny; ročně za 20 zl.), na kterých hospodařil. Z manželství vzešlo 10 dětí, avšak pouze syn a dcera dožili dospělého věku. Stárkovi také vychovávali množství „pražátek“, nalezců z pražské porodnice, na které dostávali výživné. Nájemce Kopecké vystřídali před polovinou 60. let Hlaváčkoví a po smrti manželky Barbory na chrlení krve dne 1. 3. 1874 se sem nastěhoval Václavův bratr, kameník Josef Stárek s rodinou. Vdovec se ale brzy oženil a narodili se mu zde další dvě děti než roku 1877 odešel s rodinou do obecního domku č.p. 26 (vystavěn 1868, stál mezi Bendasovými a Uzlovými). K roku 1841 máme poprvé dochovanou stavební podobu domku č.p. 13 na mapě stabilního katastru. Vzhledem k jeho neměnné hodnotě lze předpoklá-

Pohřeb Anny Burianové v červnu 1934

dat vznik této situace již za Veverovy prvostavby, radikálnější změna by se v hodnotě nemovitosti projevila. Šlo o kamenný obdélný domek orientovaný podél Jevanské cesty, ve vchodovém čele s menší čtvercovou kamennou budovou mezi dvorkem a zahradkou. Roku 1850 zde byly evidovány dvě bytové jednotky: světnice a komora, nedlouho nato ale pozměněné na „2 pokoje“. To lze vyložit vznikem tehdy skutečně doložené nájemní místnosti domku v bývalé komoře. Nepovšimnut ale zůstal prostor v čtvercové budově, která sotva plnila nějakou hospodářskou funkci. Nelze vyloučit, že se jednalo o prvoplánově zbudovaný vejminek. To podporuje i skutečnost, že tu dožívaly vdovy po majitelích: roku 1864 Magdalena Veverová a později roku 1896 i Kateřina Stárková. Je-li tento výklad správný, jedná se v obci o stavbu svého druhu ojedinělou, navíc v základech dosud dochovanou. Písemné prameny ale o takové funkci mlčí. Následná stavební přístavba domku je doložena počátkem 70. let, kdy Václav Stárek za dvorkem vystavěl kolmý hospodářský trakt – kolnu, navazující na obytnou část. To patrně souvisí s počátkem drobné zemědělské aktivity majitele a potřebou takového prostoru. Jediný starší snímek domku pochází z roku 1934 a ukazuje nízké doškové stavení s vápennou omítkou, malým okénkem v místech síně a patrnou odlišnou konstrukcí krovu zadního traktu. Snímek bohužel nedokládá komín samostatného topeniště komory, které ale v té době mohlo ztratit

význam a zaniknout.

Dne 19. 3. 1877 se majitelem domku č.p. 13 stal někdejší sedlák, tehdy ale již majitel hostince č.p. 16 na Horní návsi František Chytráček. Do konce roku Chytráček kupní cenu splatil (nevedena; poslední splátka byla 52 zl. 50 kr.) včetně dědického dílu obou Stárkových potomků z prvního manželství (po 40 zl.). Chytráček domek ihned pronajal Janovi a Kateřině Granátovým. Ti přešli i nájemné polnosti (platili za ně ročně 18 zl. 50 kr.) a užívali asi celý domek. Někdy v letech 1878–80 si Granát vystavěl vlastní domek č.p. 31 (jižní fronta východní půle Horní návsi, dnes zarůstající ruiny) a k 21. 7. 1881 Chytráček třináctku předal po svatbě mladšímu ze svých synů – truhláři Janovi Chytráčkovi a jeho manželce Marii. Přidal jim i něco polností. Chytráčkovi ale roku 1886 zakoupili chalupu č.p. 2 na Dolní návsi a přestěhovali se tam. V třináctce se od té doby střídali v letech 1889–93 doložení nájemci: rodiny podruha Josefa Horáčka, nádeníka Františka Herverta a kameníka Františka Tůmy. Dožíval zde ale i vdovec Josef Šindelář a Barbora Stárková, které můžeme hypoteticky umístit do „vejmineku“. Následující majitel domku, mlynářský pomocník František Janovský, toto malé stavení od domku oddělil a roku 1902 prodal jako samostatný domek č.p. 34. O tom ale až v dalším pokračování.

ok

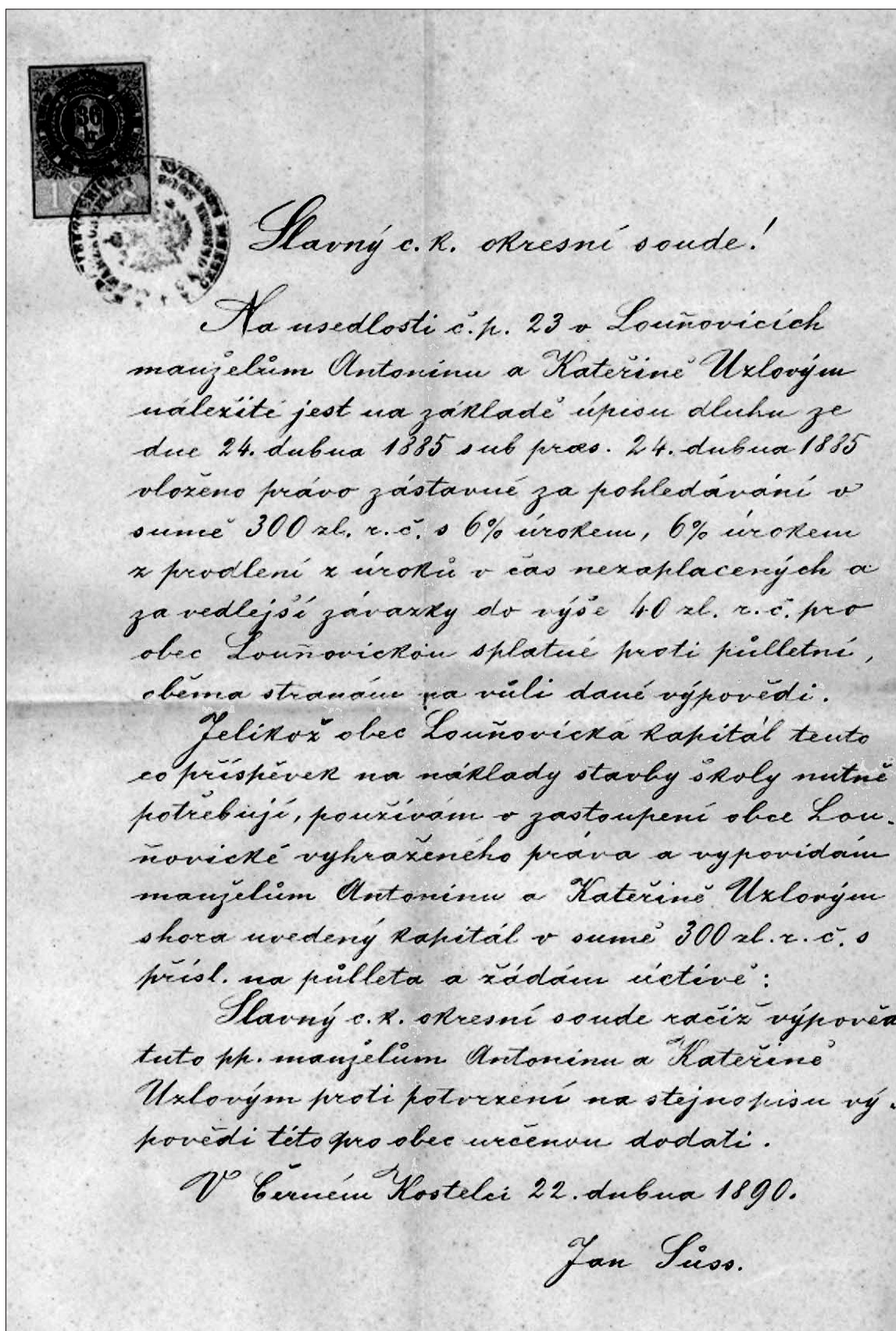
Zub času

Když se řekne zub času, zřejmě si představíte nějakou stavbu ve vašem okolí (a nemusí to být rovnou zřícenina). Možná se vám vybaví oblíbená věc z dětství, kterou už zub času trochu

nahlodal, zařízení domácnosti, které si říká o obměnu nebo rozkvetlý plechový miláček v garáži.

A co třeba vysvědčení, fotky z dovolených, obrázky od dětí? Máte i o ně

strach? Může jim nějak zub času ublížit? Zatím se bát nemusíte, pokud ale schováváte dokumenty z období druhé poloviny 19. století, měli byste jim trochu péče věnovat.

Vynález M. F. Illiga z roku 1806 měl lidstvu vyřešit problém, jak produkovat levně a v dostatečné míře papír. Doposud se užívala na výrobu papíru směs lněné, konopné a bavlněné suroviny, které začínal být nedostatek. Nápad nahradit tyto materiály dřevem se zdál být průlomový. Od druhé poloviny 19. století je průmyslově vyráběný papír z dřevoviny a jako pojídlo se užívá kyselé klížení (pryskyřičné klížení síranem hlinítodraselným). Dřevitý papír byl levný, a proto se rychle a ve velkém měřítku rozšířil. Jeho nevýhodou je ale nízká životnost. Tento „kyselý papír“ postupně žlutne, je velice křehký a rychle se rozpadá. Celý proces ještě urychluje zhoršené ovzduší, které obsahuje stále více oxidů síry a dusíku.

O problému s nekvalitním papírem se pochopitelně ví. Jednotlivé státy světa mají vypracované dlouhodobé plány na záchranu knižní, novinové a časopisecké produkce. Národní archivy, národní knihovny i různé profesní organizace, kterých se uchovávání a užívání papírových dokumentů týká, hledají od 80. let minulého století lék na nemocný kyselý papír. Pokud se v horizontu několika let neobjeví metoda, která dokáže prodloužit životnost kyselého papíru, o spoustu dokumentů přijdeme. Veškeré strategie se vztahují pouze na dokumenty uložené ve státních organizacích. Soukromé instituce i jednotlivci se o své písemnosti musí postarat sami.

Co můžete pro své dokumenty udělat? Metodu odkyselování v domácích podmínkách rozhodně nezkoušejte. V žádném případě nevytvářejte xerokopie. Zahřátí a osvit papíru jen celý proces urychluje. Nabízí se jediné dostupné řešení – digitální kopie. Bohužel je to jen polovičaté řešení, protože uchovat data na nějakém nosiči není nijak garantováno.

Nechci působit paniku, proto uvedu příklad. Moje babička mi před několika lety věnovala pět starých listin. Jedná se o právní dokumenty z přelomu 19. a 20. století, které zachycují finanční převody. Dokumenty nepotřebuji uchovávat z majetkoprávních důvodů. Týkájí se ovšem mé rodiny a Louňovic, proto si vytvořím jejich digitální kopie (s vysokým rozlišením v doporučené tzv. archivní kvalitě). Kromě uložení elektronické verze a její kopie, provedu také tisk. Kyselý papír má životnost ještě několik desítek let v závislosti na uložení, přesto je vhodné udělat záchrannou kopii včas.

Zmiňované dokumenty byly přeloženy a ve skladech dochází k lámání. Některé listiny byly napsány na kvalitnějším papíru o vyšší gramáži. Nejstarší listina je datována 3. 10. 1882 a bohužel je již ve stádiu rozpadu. Nejzachovalejší dopis je z 22. dubna 1890 (viz obrázek přední strany dvoulistu). Nejmladší dokument z roku 1905 je ve špatné kondici, papír je křehký a celková čitelnost

není dobrá.

Záměrně jsem pro ukázkou nevybrala nejpoškozenější, ale dobře čitelný dopis. Ten, i když jen okrajově, vypovídá o snaze obecního zastupitelstva (v čele se starostou Janem Sússem) zbudovat v obci školu. Pro stavbu uvolňovali potřebný kapitál, a proto vymáhali pohledávky. Manželé Antonín a Kateřina Uzlovi z usedlosti č.p. 23 (domek za kamenickým skanzenem naproti hostinci u sv. Huberta) pravděpodobně zástavu 300 zlatých obci vyplatili, protože další dokumenty uvádějí převod pohledávky na Okresní hospodářskou záložnu v Černém Kostelci. Proč se školu nepodařilo zbudovat mi zatím zůstává neobjasněno. Byl to odvážný počín, když si uvědomíme, že na konci 19. století v obci klesal počet obyvatel z 246 (1880), 229 (1890) až na 227 (1900).

Možná se mi podaří najít odpověď v zatím nezpracovaném archivním fondu Archiv obce Louňovice 1855–1945(1947) nebo má třeba někdo z vás ve svých písemnostech podobný dokument, který do tohoto „detektivního případu“ vnese nové světlo.

Pokud máte jiné zajímavé dokumenty, fotografie, dopisy a nebo jen vzpomínky, nebojte se o ně podělit. I za malým listkem do louňovického kina nebo na fotbalový zápas se ukrývá velká historie.

eu

Pro volný čas

RŮŽE ŠÍPKOVÁ

Rosa canina

Používají se plody – šípky. Účinnými látkami jsou vitamín C, minerální látky a flavonoidy. Vitamín C posiluje obranyschopnost organismu a hojení ran. Zvláště při horečce potřebuje tělo větší množství tohoto vitamínu, proto je velmi vhodný šípkový čaj. Flavonoidy působí protizánětlivě a antibioticky.

Šípkový čaj se doporučuje při nachlazení. Šípkový sirup můžete podávat po lžičkách zvláště dětem. Pravidelná konzumace šípkové marmelády zvyšuje obranyschopnost organismu.

Čaj

2 lžičky usušených plodů šípku přelijte 1 šálkem vroucí vody, nechte asi 10 minut louhovat a poté sceďte. Podle chuti dochuťte medem a citronovou šťávou.

Šípkový sirup

Omyjte, rozpulte a přes noc nechejte nabobtnat v _ litru jablečné šťávy 500g plodů šípku. Směs přiveďte k varu a potom protlačte sítím. Podle chuti doslaďte medem. Sirupem naplňte sterilní, dobře uzavíratelnou sklenici. Uchovávejte v ledničce a denně užívejte jednu lžici.

Marmeláda

500g plodů šípku rozpulte a nechejte bobtnat přes noc v _ litru vody. Směs přiveďte k varu a pak protlačte sítím. Kaši z plodů znovu povařte s 200 ml rakytníkové šťávy, šťávou z 1 citronu a 750 g želiřovacího cukru. Marmeládu můžete jíst klasicky s chlebem nebo třeba vmíchanou do jogurtu.

A sbírat – trhat se dají na podzim až do zámrazu.

eb

VÍTANÍ HOSTÉ NA ZAHRADĚ – JEŽEK

Ježek se zabydlí v zahradách, kde najde hustý živý plot, klestí, vrstvu spadaneho listí, rozrostlé keře s bohatými možnostmi úkrytu a dostatečné zdroje potravy. K nim patří kromě slimáků, hmyzu, housenek a drátovců také zralé ovoce, jako jablka, hrušky a bobule. Nezapomeňte mu nechat na zemi alespoň nějaké plody, pokud víte, že je spoluživitelem vaší zahrady. Mít v zahradě ježka a nevšimnout si jej, je skoro nemožné. Když za soumraku uslyšíte funění a dupání, obvykle nejde o zloděje, ale tento bodlinatý obyvatel pozemku se vydal na obchůzku. Poklidně se prodírá trávou a hledá slimáky nebo jinou potravu.

Kdo to je?

Ježci patří mezi hmyzožravce. Jsou považováni za nejstarší a nejpůvodnější řád savců, který se od třetihor prakticky nezměnil. Žijí po celém světě. V Evropě se vyskytuje 30 druhů. V České republice žijí tři čeledi (10 druhů): ježkovití, krtkovití a rejskovití. Většinou jsou drobní s protáhlou lebkou a malou mozkovnou a jednoduše stavěným mozkem s velkými čichovými laloky. Jedním z primitivních znaků je úplný chrup složený z velkého počtu (26–48) špičatých a tvarově podobných zoubků. Živí se hlavně bezobratlými živočichy a drobnými obratlovci. Orientují se převážně pomocí čichu a hmatu, někteří mají výborný sluch. Slabší zrak patrně souvisí s převládající noční aktivitou.

Ježek západní (*Erinaceus europaeus*), známý též pod názvem ježek obecný, je středně velký západoevropský hmyzožravec, spolu s ježkem východním jediný zástupce čeledi ježkovitých (*Erinaceidae*), který se vyskytuje na téměř celém území České republiky, vyjma jihovýchodní Moravy. Obývá území od nížin až po 800 m n.m., výjimečně jej můžeme spatřit až 1100 m vysoko. Vyskytuje se na okrajích lesů, pasekách, v křovinách, v parcích a zahradách nebo ve městech.

Ježek západní je se svou délkou 22–27 cm a hmotností mezi 0,9 až 1 kg o něco větší než jeho příbuzný ježek východní. Na světlé hlavě má tmavý pruh táhnoucí se od čenichu k očím a tvarovaný do písmena V. Břišní strana těla je u dospělého jedince šedohnědá až šedá s podélnou hnědou skvrnou, u mláďat hnědá bez skvrny. Bodliny, kterých může mít ježek západní na těle až 8500, má uhlazené a pravidelně pruhované, směřující dozadu a dlouhé 20–30 mm. Ježek západní žije až na období roz-

množování samotářským životem. Je aktivní v noci, kdy je populární svým pronikavým funěním a dupáním, ve dne odpočívá ve svém hnízdě vystlaném trávou a umístěném v méně dostupných místech, například pod kameny nebo mezi kořeny stromů. Ačkoliv je všežravec, dává přednost především živočišné stravě, zvláště pak bezobratlým živočichům, mezi které patří slimáci, žížaly, brouci nebo jiný hmyz. Občas se přiživuje i žábami, malými hlodavci, mladými ptáky, ptačími vejci nebo plody. Potravu vyhledává díky svému výborně vyvinutému čichu.

Pokud se cítí ohrožen a spatří například predátora (lišku, psa), schoulí se do bodlinaté koule, která většinu živočichů odradí. Umí dobře plavat, šplhat a pokud je k tomu donucen, tak dokáže i poměrně rychle běhat. Nepříznivé zimní období přečkává hibernací (zimním spánkem), do které upadá v říjnu a trvá většinou až do března, ačkoliv přesné hibernační období závisí na výšce teplot.

Páří se od května do října, přičemž se samec se samicí nejprve honí, poté svou družku kouše, naráží do ní, prská a syčí a vyčkává na samičino svolení k spáření. Samice má obvykle jeden vrh ročně, který obsahuje 4–9 mláďat, která rodí po 31–35denní březosti. Mláďata se rodí holá, slepá a bez bodlin. První bílé a měkké bodlinky jim začínají vyrůstat už hodinu po porodu. Do bodlinaté koule se dokáží schoulit po 11 dnech a vidět začínají již po dvou týdnech života. V přírodě se ježek západní dožívá průměrně 2–3 let.

Ježek východní

Hlava je celkově světlá, u mladých jedinců naopak velmi tmavá. Břicho je tmavohnědé s bílou skvrnou na hrdle a na prsou, u starých jedinců až bělavé. Bodliny (6000–7000) jsou nepravidelně pruhované či jednobarevné, směřující do stran (rozcuchané) o délce 17–22 mm.

Ježek východní žije ve střední a východní Evropě, na Balkánském poloostrově, západní hranici výskytu tvoří Polsko, Česká republika a Rakousko. Vyskytuje se na téměř celém území ČR mimo větší část západních Čech. Ježek východní pochází ze stepí, které kdysi pokrývaly jihovýchod a východ Evropy, a tak si víc než ježek západní libuje na suchých a teplých místech, hlavně v nížinách, jako jsou

lomy a rokliny, křovinaté meze a stráně, sady a zahrady.

Toto na seznámení a k opakování přírodopisu. Obecně lze říci, že na rozhraní října a listopadu zalézá ježek do svého přibytku a do března, někdy až do dubna po něm není ani vidu, ani slechu. Zimní pelíšek si ježek nalézá pod keři, na hromádách nastlaného opadaného listí. Rád přezimuje také pod klestím, v dutinách pařezů anebo v mělkých norách. Během zimního spánku se životní funkce ježků snižují natolik, že nespotřebovávají téměř žádnou energii. Jejich tělesná teplota klesá přibližně na 5 stupňů Celsia, na nejnutnější minimum se snižuje i srdeční tep. Během zimního spánku ztrácejí ježci 20–40 % své původní váhy.

Zatím jsme tedy probrali, kdo ježek je a co dělá za normálních podmínek. Nyní o tom, kdy mu můžeme pomoci. Tito pichlaví pomocníci patří mezi chráněné živočichy a měli by pokud možno zůstat ve volné přírodě. Pokud se však ježek, běžně aktivní v noci, objeví za bílého dne, je pravděpodobné, že má problém: hlad nebo poranění či nemoc. Slabá zvířata by stěží přežila zimu. K tomu, aby ježek zimu přestál ve zdraví, musí dosáhnout hmotnosti 650–700g. Pokud venkovní teplota klesne pod –60C, je takový ježek schopný uložit se do svého pelíšku k zimnímu spánku a zimu až do jara v pořádku prospat. Ježek s nižší hmotností nemá příliš velkou naději na přežití, zejména pokud jde o mláďe z pozdního vrhu a potom je třeba, aby mu někdo pomohl. V zajetí je lépe nahradit jeho přirozenou stravu masem, vařenou rýží, těstovinami nebo konzervou pro psy, spolu se strouhanou syrovou mrkví, dětskými piškoty, tvarohem. Stravu je vhodné podávat ve formě husté kaše. Nikdy ježkovi nedáváme mléko, protože je nemůže strávit. K pití fenyklový čaj nebo čistou vodu. Čím menší ježeček (do 100g), tím větší péče. Je nutné mu zajistit zejména teplo v krabici nebo košíku s ústřížky látek u topení, krmit jej kapátkem každé 3–4 hodiny, masírovat břicho. Někdy je nutné ježečka odblesit (Bolfo, Arpalit). Pokud ježek povyroste, měl by mít přibytěk, složený z výběhu a ložnice a když dosáhne váhy asi 700 g, je možno jej i v domácnosti např. ve sklepě nebo garáži zazimovat. Do volné přírody je možno ježka vypustit zhruba v polovině dubna.

V případě, že naleznete slabého malého ježka a nemůžete se o něho postarat sami, můžete jej předat do ježčího útulku (Ježčí stanice, Všeradice 66, 26726, telefon 311 684 185).

mp

KAM NA VÝLET

ČESKÝ ŠTERBERK

Nenechte se mýlit, i když se většina památek ukládá k „zimnímu spánku“, konec turistické sezóny neznamená, že musíte zůstat doma. Doufám, že se někteří z vás nechali zlákat plakáty a zúčastnili se ve dnech 25. a 26. října zajímavého „Putování šternberskou historií“. Netradiční prohlídky v kostýmech se pomalu stávají tradiční tečkou hlavních turistických sezón na hradě Český Šternberk.

V duchu oživené historie jste mohli navštívit středověkou krčmu, pozorovat kousky žongléra a nebo potrápit ušní bubínky u dělostřelců, kteří rozložili svůj tábor u hladomorny. Nechyběl ani sokolník, na kterého po náročném posledním víkendu čekalo ještě stěhování dravců do jejich zimoviště.

Nemusíte litovat, pokud vám tato závěrečná akce unikla. Nevšední prohlídku

starobylého hradu nad řekou Sázavou si můžete naplánovat a zorganizovat i během podzimních a zimních dní. Znamená to sice více zařizování s objednávkou prohlídky, ale můžete to

brát jako tip na neobvyklý dárek nebo zvláštní setkání s přáteli.

e-mail: info@hradceskysternberk.cz
www.hradceskysternberk.cz

eu

KDYŽ PROSINEC, TAK ZVYKOSLOVNÝ

Jen chvíličku jsem váhala mezi Kouřimí a Přerovem nad Labem. Obě místa sice v prosinci umožňují zvykoslovné zážitky, ale Přerov má ještě něco navíc. Jak asi tušíte, chci vás lákat do skanzenů, které v prosinci otevírají své brány návštěvníkům lačným po staročeských vánočních zvycích a dobrotách.

Skanzen v Přerově nad Labem je nejstarším muzeem tohoto druhu u nás. Zájem o záchranu lidové architektury Polabí projevil již majitel přerovského panství arcivévoda Ludvík Salvátor

z toskánské větve Habsburků. Po vzoru úspěšné „české chalupy“ prezentované na Jubilejní výstavě v Praze (1891), zpřístupnil veřejnosti v roce 1900 opravenou a zařízenou bývalou panskou kovárnu a rychtu. Ta se v 60. letech minulého století stala základem dnes unikátního souboru 32 staveb Polabského národopisného muzea. U některých stavení funkci jistě poznáte, ale jestli pak víte, jak vypadá sušárna na ovoce? V prosinci je otevřeno v pátky, soboty a neděle od 10.00 do 16.00. Letos skan-

zen otevírá již 29. listopadu a hlavním lákadlem je kromě stále expozice vánoční výstava (dračky a přástky, mikulášské nadílky, přípravy na Vánoce, recepty na tradiční pokrmy a cukroví, štedrovečerní zvyky, pověry, lidové betlémy aj.).

e-mail:
skanzen@polabskemuzeum.cz
nebo info@polabskemuzeum.cz
www.polabskemuzeum.cz

eu

MUZEUM MOTO&VELO

Slibovala jsem, že Přerov má proti Kouřimí něco navíc. A tím je soukromé Muzeum MOTO&VELO, které vystavuje skutečně početně jednodopých vozidel, vozítek a další drobné nezbytnosti jako zámky, světla, pumpičky a pochopitelně také dobovou dokumentaci.

Opravdu jen kousek do skanzenu, poté co minete (bohužel veřejnosti nepřístupný) renesanční zámek s krásnou sgrafitovou výzdobou fasád, se tak ještě můžete vydat na nostalgickou výpravu do počátků moto+cyklistické éry.

V prosinci je v tomto muzeu otevřeno od úterý do neděle 10.00 –16.00.

e-mail: motovelo@tiscali.cz

www.muweb.cz/www/motvelmuz/

Ohlasy

Před nedávnem jsem se se svou tříletou dcerou zastavila v nedalekých Louňovicích. Vypravily jsme se hledat co jiného než dětské hřiště, které nás obě příjemně překvapilo. Netradiční, s mnoha provazovými prvky, dostatečně velké a využitelné pro nejmenší děti až po ty odrostlejší. Svou roli hrálo zřejmě to, že jej pro své děti postavili svépomocí místní rodiče. Nedaleko hřiště jsme si také se zájmem prohlédly místní kamenický skanzen, a dozvě-

děly se něco nového. Můj dojem byl takový, že Louňovice nabízejí příjemné místo pro život, což si místní obyvatelé uvědomují, a snaží se i osobně přispět k dalšímu rozvoji této obce.

Irena a Anežka z Říčan

Sdělení redakce

Redakční rada děkuje svému šéfredaktorovi Ottovi Krutskému za jeho iniciativu při vzniku Louňovického zpravodaje a za úsilí o dobrou náplň pěti

čísel v roce 2007 a čtyř čísel letošních. Letos na podzim začal studovat na vysoké škole obor archeologie, a tak se na čas musel vzdát funkce šéfredaktora Zpravodaje i funkce obecního knihovníka. Do Zpravodaje hodlá podle svých možností přispívat i nadále, a tak již teď se můžeme těšit na hodnotné příspěvky z historie naší obce a jejího okolí. Ottovi děkujeme za jeho dosavadní práci a přejeme mnoho studijních úspěchů

Odpočinkové místo na křižovatce Y.

Střed hřbitova před a po úpravách

*Redakce: šéfredaktor Otto Krutský. Členové redakce: Marie Boudová, Pavel Čadil, Roman Čížek, Božena Homolková, Mariana Procházková, Eva Uzlová, Bronislava Udržalová. Grafická úprava: Karel Míšek.
Vydavatel: Obecní úřad Louňovice. Registrace: MK ČR-E 17311*
